

Природнича історія драконів

КУПИТИ

Увесь світ знає Ізабеллу, леді Трент, як видатну натуралістку-драконістку. Вона пролила світло сучасної науки на вивчення драконів. Але до цього леді Трент була звичайною і залюбленою в книжки дівчиною, чиї пристрасть до навчання, природничих наук і, звісно ж, до драконів кидали виклик задушливим умовностям того часу.

Зрештою, це історія жінки, яка ризикнула своїми репутацією і перспективами, своїми тілом і кістками заради наукової цікавості. Це оповідь про те, як Ізабелла Трент шукала справжнього кохання й щастя, незважаючи на свої дивацтва. А ще — це розповідь про захопливу експедицію в небезпечні гори Вистряни, де леді Трент зробила перше з багатьох історичних відкриттів, які назавжди змінили світ.

Частина перша

*У якій авторка формує юнацьке
захоплення драконами
та знаходить спосіб його реалізувати*

Розділ перший

*Гріні — Прикрий випадок із горлицею —
Одержимість крилами — Моя сім'я —
Вплив сера Річарда Еджворта*

Коли мені було сім років, я знайшла іскорку, що лежала мертвою на лавці край лісу, який обрамлював наш сад, там, де садівник ще не прибрав. Заворожена, я обережно підняла її, щоб показати мамі. Та перш ніж устигла донести іскорку додому, вона перетворилася на попіл у моїх долонях. Мама скривилася від огиди й наказала негайно помити руки.

Наша кухарка, висока и цибата жінка, яка, попри свій вигляд, готувала неймовірні супи та суфле (у такий спосіб руйнуючи стереотип, що худий кухар — поганий кухар), відкрила мені таємницю, як можна зберегти іскорку після загибелі. Одну з них вона тримала на своєму туалетному столикові й показала мені, коли я, засмучена втратою та ще й докорами матері, пришкандибала на кухню.

— Як вам це вдалося? — запитала я, витираючи сльози. — Моя зовсім розсипалася.

— Усе завдяки оцту, — відповіла кухарка, і саме ці слова вказали шлях, який визначив моє майбутнє.

Якщо з моменту загибелі іскорки минуло небагато часу, її ще можна зберегти, зануривши в оцет (про що, без сумніву, знає багато хто з вас). Сповнена рішучості, я вирушила до саду на пошуки, прихопивши банку оцту, що так випиналася з кишені сукні, аж перекосила спідницю. Перша іскорка, яку я знайшла, утратила праве крильце під час бальзамування. Але не минуло й тижня, як я натрапила на новий, цілісінький екземпляр — іскорку завдовжки з мізинець, із лусочками смарагдового кольору. Я була безмежно винахідливою дитиною, тож назвала його Грі-ні — зелененьким по-простому. Він і донині стоїть на полиці в моєму кабінеті, розправивши крихітні крильця.

У ті часи я колекціонувала не тільки іскорок. Я постійно приносила додому різних членистоногих (раніше іскорок класифікували як вид комах, що лише нагадують драконів, хоча тепер ми знаємо, що це твердження хибне), а також багато інших дивовиж: цікаві камінці, пташине пір'я, яєчну шкаралупу, різні кісточки. Маму тіпало від моїх знахідок, аж поки я не домовилася з покоївкою, пообіцявши їй додаткову годину відпочинку на тиждень в обмін на те, що вона ані словом не прохопиться про мою таємницю. Відтоді я зберігала свої колекції в коробках із-під сигар та інших дрібниць, надійно схованих у шафах, до яких мама не заглядала.

Безперечно, на формування моїх схильностей вплинуло те, що з-поміж шести дітей я була єдиною донькою. Я росла серед хлопчаків у віддаленому будинку в передмісті Темширу, тож вважала, що збирати дивний дріб'язок — це звичне заняття для всіх дітей, незалежно від статі. Материні спроби виховати мене як леді, на жаль, не мали успіху. Деякі захоплення я успадкувала від батька, який, як і належить джентльмену того часу, цікавився станом справ у багатьох сферах: юриспруденції, богослов'ї, економіці, природознавстві й інших науках.

Решта, гадаю, стали результатом моєї вродженої допитливості. Я часто сиділа на кухні (мені не просто дозволяли там тинятися, а навіть заохочували, бо тоді я принаймні не копирсалася в бруді й не псувала суконь) і засипала кухарку запитаннями, поки та патрала курячу тушку для супу.

— Навіщо курці кістка бажань? — якось запитала я.

Одна зі служниць на кухні відповіла мені глузливым тоном дорослого, що розмовляє з дитиною:

— Щоб загадувати бажання! — сказала вона з усмішкою, простягаючи мені обчищену кісточку. — Візьми з одного боку...

— Я знаю, що ми робимо з ними, — нетерпляче відрізала я, невиховано її урвавши. — Але ж курям вона не для цього потрібна, інакше вони не забажали б опинитися в каструлі, у якій вариться наша вечеря.

— Святі небеса, дитинко, звідки мені знати, для чого вони їм, — відповіла кухарка. — Проте я помічала ці кісточки в різних птахів: курей, індиків, гусей, голубів.

Раніше я й не припускала, що всі птахи мають таку особливість, тож ця думка заінтригувала мене. Невдовзі допитливість підштовхне мене до вчинку, про який соромно згадувати й донині. І не через сам учинок (бо таке я відтоді робила чимало разів, хоч і ретельніше та з науковим підходом), а через те, як я його здійснила — потайки й бездумно.

Якось на прогулянці я натрапила на мертву горлицю, що лежала під живоплотом. Одразу пригадалися слова кухарки про те, що всі птахи мають кістку бажань. Вона не згадувала горлиць, але ж вони теж птахи, правда? Можливо, мені вдасться дізнатись, для чого птахам ці кістки, бо, спостерігаючи за тим, як лакей розрізав гуску за обіднім столом, я так і не знайшла відповіді на це запитання.

Я взяла тіло горлиці та сховала його за копицею сіна біля сараю, усередину якого потім прокралась і поцупила складаний ніж старшого брата, Ендрю, щоб він нічого не запідозрив. Повернувшись надвір, узялася за дослідження.

Мій підхід до справи був організований, хоча й не зовсім розсудливий. Я бачила, як покоївки обскубують птахів для кухарки, тож розуміла, що насамперед слід позбутися пір'я — завдання, що виявилось складнішим, ніж я очі-кувала, і жахливо неприємним. Проте це дало мені змогу зауважити, що стрижень пера стримить із фолікула (цього слова я тоді ще не знала), і роздивитися різні види пір'я.

Більш-менш обскубавши птаха, я деякий час ворушила його крилами та лапами, спостерігаючи, як вони рухаються, і, щиро кажучи, набиралася сміливості здійснити задумане. Урешті-решт допитливість узяла гору над гидливістю, і я приставила братів складаний ніж до шкіри на череві птаха та зробила надріз.

Запах був жахливий — пригадуючи ту ситуацію, я впевнена, що продірявила кишківник, — але захоплення не полишало мене. Я розглядала кавалки плоті, що показалися назовні, не знаючи, що це за органи, адже печінку й нирки я раніше бачила хіба що на тарілці за обіднім столом. Однак я впізнала кишківник і тверезо припустила, де розташовані легені та серце.

Переборовши відразу, я продовжила роботу: здирала шкіру, відривала м'язи, досліджувала, як усе це зв'язане між собою. Поступово одна за

одною оголювала кістки, дивуючись делікатності крил і широкому кілю грудини.

Щойно я дісталася до кістки бажань, як почула зойкпозаду себе. Обернувшись, побачила конюха, який нажахано витріщався на мене.

Він хутко накивав п'ятами, а я тим часом убезтямі намагалася приховати безлад, накладаючи сіна на розтерзану тушку горлиці. Але так метушилася, що тільки погіршила ситуацію. Коли на місці події з'явилася мама, то побачила мене — укриту кров'ю, шматками пташиної плоті, пір'ям, сіном, ще й залиту слізьми.

Не буду обтяжувати читачів детальним описом того, як мене покарали; найсміливіші з вас, безперечно, переживали подібні наслідки власних витівок. Зрештою я, відмита й присоромлена, опинилася на ахійському килимі в батьковому кабінеті.

— Ізабелло, — суворо мовив він, — що змусило тебе так учинити?

Слова ринули з мене рікою: я розповіла про знайдену горлицю (кілька разів запевнивши батька, що та вже була мертвою, коли я на неї натрапила, і що я жодним чином не причетна до її загибелі) та про цікавість до кістки бажань. Я говорила й говорила, аж поки батько підійшов, опустився переді мною навколішки, поклав руку на моє плече й нарешті змусив замовкнути.

— Ти хотіла зрозуміти, як вона функціонує? — запитав він.

Я кивнула, стримуючи слова, готові знову политися суцільним потоком.

— Така поведінка не личить юній леді. Ти це розумієш? — зітхнув він. Я знову кивнула.

— Тоді переконаймося, що ти це запам'ятаєш, — сказавши це, батько однією рукою розвернув мене, а іншою тричі ляснув по сідницях так сильно, що сльози миттю навернулися на очі.

Оклигавши, я помітила, що він відійшов до стіни кабінету, щоб дати мені час заспокоїтися. Полиці були заставлені книжками, і деякі з них, як мені тоді здавалося, важили стільки, скільки я сама. (Звісно, це виявилось чистісінькою вигадкою: найважча книжка в моїй бібліотеці — моя власна *De draconum varietatibus* — важить лише десять фунтів.) Книжка, яку батько

зняв із полиці, була значно легшою, хоч і товстішою, ніж ті, які зазвичай дають семирічній дитині. Він уклав її мені в руки та сказав:

— Мама не зрадіє, якщо побачить її в тебе, та я вважаю за краще, щоб ти дізнавалася про те, що тебе цікавить, із книжок, а не з експериментів. А тепер біжи й не показуй їй цього.

Я зробила реверанс і щезла.

Ця книжка й досі лежить на моїй полиці, поруч із Гріні. Батько дав мені «Анатомію пернатих» Готерема, і хоча з моменту її написання наше розуміння предмета значно розширилося, для мене вона стала чудовим вступом у науку. Я лише наполовину розуміла текст, але жадібно поглинула те, що змогла осилити, а над рештою розмірковувала із зачарованим здивуванням. Найбільше мене захопили схеми — витончені детальні зображення пташиних скелетів і м'язів. Саме із цієї книжки я дізналася, що кістка бажань (або, точніше, вилочка) зміцнює грудний скелет птахів, а до певних точок на ній кріпляться м'язи крил.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ